

॥१७॥१८॥१९॥ सर्वज्ञानानि सर्वशास्त्राणि ॥२०॥ २१॥ विघातेन आत्मनाशनेन ॥ २२॥ २३॥ २४॥ २५॥ न प्रतिभास्यतीति न कारावस्था योज्यं ॥ २६॥ २७॥ २८॥ २९॥ ३०॥ ३१॥

ससमिद्धेमहत्तमौ शरीरमुपतापयन् ॥ जनयामास संतापमिद्रस्य सुमहातपाः ॥ १७॥ तत इन्द्रो यवक्रीतमुपगम्य युधिष्ठिर ॥ अब्रवीत्कस्य हेतोस्त्वमास्थि
तस्तप उत्तमं ॥ १८॥ यवक्रीत उवाच द्विजानामनधीता वै वेदाः सुरगणार्चित ॥ प्रतिभां त्वितितप्येह मिदं परमकं तपः ॥ १९॥ स्वाध्यायार्थं समारंभो
ममायं पाकशासन ॥ तपसा ज्ञातुमिच्छामि सर्वज्ञानानि कौशिक ॥ २०॥ कालेन महता वेदाः शक्या गुरुमुखादिभ्यो ॥ प्राप्तुं तस्मादयं यत्नः परमो मे समास्थितः
॥ २१॥ इन्द्र उवाच अमार्ग एष विप्रर्षेयेन त्वं यातुमिच्छसि ॥ किं विघातेन ते विप्रगच्छाधीहि गुरोर्मुखात् ॥ २२॥ लोमश उवाच एवमुक्त्वा गतः
शक्रो यवक्रीरपि भारत ॥ भूय एवाकरोद्यत्नं तपस्यमित विक्रमः ॥ २३॥ घोरेण तपसाराजं स्तप्यमानो महत्तपः ॥ संतापयामास भृशं देवेंद्रमिति नः श्रुतं ॥ २४॥
तं तथा तप्यमानं तु तपस्तीव्रं महामुनिं ॥ उपेत्य बलं भिद्वो वारयामास वै पुनः ॥ २५॥ अशक्योर्थः समारब्धो नैतद्बुद्धि कृतं तव ॥ प्रतिभास्यंति वै वेदास्तव चैवपि
तु श्रुते ॥ २६॥ यवक्रीत उवाच न चैतदेवं क्रियते देवराज ममेप्सितं ॥ महतानियमेनाहं तप्ये घोरेतरं तपः ॥ २७॥ समिद्धेन्नावुपकृत्यां गमं गं होष्यामि वाम
घवं स्तन्निबोध ॥ यद्येतदेवं करोषि कामं ममेप्सितं देवराजे ह सर्वं ॥ २८॥ लोमश उवाच निश्चयं तमभिजायमुनेस्तस्य महात्मनः ॥ प्रतिवारणे हेत्वर्थं बु
द्ध्या संचित्य बुद्धिमान् ॥ २९॥ तत इन्द्रो करोद्रूपं ब्राह्मणस्य तपस्विनः ॥ अनेकशतवर्षस्य दुर्बलस्य सद्यः क्षमणः ॥ ३०॥ यवक्रीतस्य यत्तीर्थमुचितं शौचकर्मणि ॥
भागीरथ्यां तत्र सेतुं वालुकाभिश्चकार सः ॥ ३१॥ यदास्य वदतो वाक्यं न स चक्रे द्विजोत्तमः ॥ वालुकाभिस्ततः शक्रो गंगां समभिपूरयन् ॥ ३२॥ वालुकामुष्टिम
निशं भागीरथ्यां व्यसर्जयत् ॥ सेतुमभ्यारभच्छक्रो यवक्रीतं निदर्शयन् ॥ ३३॥ तं दर्शय वक्रीतो यत्नं तं निबोधने ॥ प्रहसंश्चाब्रवीद्वाक्यमिदं समुनिपुंगवः
॥ ३४॥ किमिदं वर्तते ब्रह्मन् किंच ते ह चिकीर्षितं ॥ अतीव हि महान् यत्नः क्रीयते यं निरर्थकः ॥ ३५॥ इन्द्र उवाच बंधिष्ये सेतुनां गंगां सुखः पंथाभविष्यति ॥
क्लिश्यते हि जनस्तातरमाणः पुनः पुनः ॥ ३६॥ यवक्रीत उवाच नायं शक्यस्त्वया बद्धुं महानो घस्तपो धन ॥ अशक्या हि निवर्तस्व शक्यमर्थं समारभ ॥
॥ ३७॥ इन्द्र उवाच यथैव भवता चेदं तपो वेदार्थमुद्यतं ॥ अशक्यं तद्वदस्माभिरयं भारः समाहितः ॥ ३८॥ यवक्रीत उवाच यथा तव निरर्थो यमारं
भस्त्रिदशेश्वर ॥ तथा यदि ममापीदं मन्यसे पाकशासन ॥ ३९॥

॥ ३२॥ ३३॥ ३४॥ ३५॥ ३६॥ ३७॥ ३८॥ ३९॥